

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 30.6.2021 r.
COM(2021) 352 final

2021/0173 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

**w sprawie stanowiska, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii Europejskiej na forum
Konwencji o ochronie środowiska morskiego obszaru północno-wschodniego Atlantyku
w odniesieniu do decyzji dotyczącej wyznaczenia granic i zalecenia w sprawie
zarządzania chronionym obszarem morskim Prądu Północnoatlantyckiego i góry
podwodnej Evlanov (chroniony obszar morski NACES)**

UZASADNIENIE

1. PRZEDMIOT WNIOSKU

Niniejszy wniosek dotyczy decyzji określającej stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii na forum Komisji Ochrony Środowiska Morskiego Północno–Wschodniego Atlantyku w związku z przewidywanym przyjęciem decyzji w sprawie wyznaczenia granic oraz zalecenia w sprawie zarządzania chronionym obszarem morskim Prądu Północnoatlantyckiego i góry podwodnej Evlanov (chroniony obszar morski NACES) w ramach Konwencji o ochronie środowiska morskiego obszaru północno-wschodniego Atlantyku („konwencja OSPAR”).

2. KONTEKST WNIOSKU

2.1. Konwencja OSPAR

Konwencja OSPAR ma na celu ochronę obszaru morskiego północno-wschodniego Atlantyku przed niekorzystnymi skutkami działalności człowieka w celu ochrony zdrowia ludzkiego i zachowania ekosystemów morskich oraz, w miarę możliwości, odbudowy obszarów morskich, które zostały dotknięte tymi negatywnymi skutkami. Przystąpiło do niej 16 umawiających się stron: Belgia, Dania, UE¹, Finlandia, Francja, Niemcy, Islandia, Irlandia, Niderlandy, Norwegia, Portugalia, Hiszpania, Szwecja, Zjednoczone Królestwo, Luksemburg i Szwajcaria. Konwencja była otwarta do podpisu podczas posiedzenia na szczepku ministrów Komisji z Oslo i Komisji Paryskiej w Paryżu w dniu 22 września 1992 r. i weszła w życie w dniu 25 marca 1998 r.

2.2. Komisja OSPAR

Komisja OSPAR (ustanowiona zgodnie z art. 10 konwencji) składa się z przedstawicieli każdej z umawiających się stron; zbiera się w regularnych odstępach czasu i w dowolnym momencie, z uwagi na szczególne okoliczności. Do jej obowiązków należy nadzór nad realizacją konwencji oraz dokonywanie przeglądu stanu obszaru morskiego, skuteczności przyjmowanych środków, priorytetów i konieczności wprowadzenia wszelkich dodatkowych lub innych środków.

Zgodnie z art. 20 konwencji każda z umawiających się stron dysponuje jednym głosem w komisji. UE jest uprawniona do liczby głosów równej liczbie jej państw członkowskich, które są umawiającymi się stronami konwencji. UE nie korzysta ze swojego prawa do głosowania, jeżeli jej państwa członkowskie z niego korzystają, i odwrotnie.

Zgodnie z art. 15 ust. 3 konwencji komisja przyjmuje zmiany do konwencji w drodze jednomyślnego głosowania umawiających się stron.

2.3. Planowane akty Komisji OSPAR

W dniu 1 października 2021 r. w ramach ministerialnej części swojego rocznego posiedzenia Komisja OSPAR ma przyjąć decyzję w sprawie wyznaczenia granic i zalecenie w sprawie zarządzania chronionym obszarem morskim NACES („planowane akty”).

Planowana decyzja OSPAR w sprawie wyznaczenia granic ustanawia chroniony obszar morski NACES poprzez wskazanie współrzędnych geograficznych (szerokość/długość geograficzna) jego granic. Planowane zalecenie OSPAR w sprawie zarządzania chronionym obszarem morskim NACES ma na celu udzielenie wskazówek umawiającym się stronom

¹ Decyzja Rady 98/249/WE z dnia 7 października 1997 r. w sprawie zawarcia Konwencji o ochronie środowiska morskiego obszaru północno-wschodniego Atlantyku (Dz.U. L 104 z 3.4.1998, s. 1).

OSPAR w zakresie przyjmowania środków mających na celu ochronę i zachowanie ptaków morskich i ekosystemów, w tym ich różnorodności biologicznej i procesów wspierających te populacje zgodnie z ogólnymi i szczegółowymi celami ochrony określonymi w załączniku do tego zalecenia.

Uzupełniające analizy naukowe, które zostały ukończone w celu określenia znaczenia tego obszaru jako miejsca żerowania ptaków morskich, przedstawiono w obszernym dokumencie opublikowanym w grudniu 2020 r.² Jeżeli zostanie on wyznaczony, proponowany chroniony obszar morski byłby największym chronionym obszarem morskim w ramach sieci OSPAR obejmującym prawie 600 000 km² (obszar wielkości Francji) i stałby się ósmym wspólnie wyznaczonym chronionym obszarem morskim na obszarze znajdującym się poza jurysdykcją krajową na obszarze morskim OSPAR.

3. STANOWISKO, JAKIE MA BYĆ ZAJĘTE W IMIENIU UNII

Wielokrotnie uznawano potrzebę ochrony morskiej różnorodności biologicznej i ekosystemów morskich, w tym na obszarach morskich znajdujących się poza jurysdykcją krajową. W konkluzjach Rady w sprawie komunikatu Komisji „Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030: Przywracanie przyrody do naszego życia” przyjętego w październiku 2020 r. wezwano do określenia ambitnych celów na 15. Konferencji Stron Konwencji o różnorodności biologicznej i z zadowoleniem przyjęto cel, jakim jest ochrona co najmniej 30 % obszaru morskiego UE, z czego jedna trzecia jest ściśle chroniona i stanowi 10 % morza UE. Podkreślono w nich również, że jest to cel, który państwa członkowskie muszą osiągnąć wspólnie i uznać pilną potrzebę zwiększenia wysiłków na rzecz zapewnienia skutecznego zarządzania wszystkimi obszarami chronionymi, określenia jasnych celów i środków ochrony oraz ich odpowiedniego monitorowania i wzmacniania. Ponadto podkreślono w nich znaczenie starań o osiągnięcie efektu synergii i wspólnych korzyści w odniesieniu do wielostronnych umów środowiskowych dotyczących różnorodności biologicznej, takich jak OSPAR, oraz włączenia kwestii różnorodności biologicznej i jej celów do odpowiednich procesów międzynarodowych i regionalnych. W tym kontekście potwierdzono w nich poparcie UE dla zawarcia ambitnego, prawnie wiążącego porozumienia międzynarodowego w sprawie morskiej różnorodności biologicznej na obszarach znajdujących się poza jurysdykcją krajową (BBNJ) w ramach Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza (UNCLOS) w 2021 r. Ponadto ponownie wyrażono w nich poparcie UE dla wyznaczenia trzech rozległych chronionych obszarów morskich w Oceanie Południowym w ramach Komisji do spraw Zachowania Żywych Zasobów Morskich Antarktyki.

W związku z posiedzeniem ministerialnym OSPAR, które odbędzie się w październiku, konieczne jest przyjęcie stanowiska Unii, ponieważ planowana decyzja OSPAR w sprawie wyznaczenia granic, która ma zostać przyjęta wraz z zaleceniem w sprawie zarządzania chronionym obszarem morskim, jest prawnie wiążącym tekstem. Nawet jeżeli zalecenie nie byłoby prawnie wiążące, proponuje się, aby stanowisko Unii obejmowało oba „planowane akty” ze względu na fakt, że są one ściśle ze sobą powiązane. Ponieważ ułatwią one realizację międzynarodowych zobowiązań i ambicji UE oraz poprawią ochronę środowiska, proponuje się, aby Unia poparła przyjęcie decyzji i zalecenia.

²

<https://www.ospar.org/documents?v=43885>

4. PODSTAWA PRAWNA

4.1. Proceduralna podstawa prawna

4.1.1. Zasady

W art. 218 ust. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) przewidziano przyjmowanie decyzji ustalających „stanowiska, które mają być zajęte w imieniu Unii w ramach organu utworzonego przez umowę, gdy organ ten ma przyjąć akty mające skutki prawne, z wyjątkiem aktów uzupełniających lub zmieniających ramy instytucjonalne umowy”.

Pojęcie „akty mające skutki prawne” obejmuje akty, które mają skutki prawne na mocy przepisów prawa międzynarodowego dotyczących danego organu.

4.1.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Komisja OSPAR jest organem utworzonym na mocy porozumienia, a mianowicie konwencji OSPAR.

Decyzja, którą Komisja OSPAR ma przyjąć, stanowi akt mający skutki prawne, ponieważ wszystkie decyzje OSPAR są prawnie wiążące dla umawiających się stron zgodnie z konwencją OSPAR (art. 13 ust. 2). Chociaż zalecenia nie są prawnie wiążące, w tym przypadku zalecenie OSPAR w sprawie zarządzania chronionym obszarem morskim NACES jest ściśle związane z decyzją OSPAR w sprawie wyznaczenia granic, w związku z czym należy je uwzględnić w tym samym stanowisku Unii.

Planowane akty nie uzupełniają, ani nie zmieniają ram instytucjonalnych konwencji OSPAR.

W związku z tym proceduralną podstawą prawną proponowanej decyzji jest art. 218 ust. 9 TFUE.

4.2. Materialna podstawa prawna

4.2.1. Zasady

Materialna podstawa prawna decyzji przyjętej w trybie art. 218 ust. 9 TFUE jest uzależniona głównie od celu i treści planowanego aktu, którego dotyczy stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii. Jeżeli planowany akt ma dwojaki cel lub dwa elementy składowe, a jeden z tych celów lub elementów da się określić jako główny, zaś drugi ma jedynie poboczny charakter, decyzja przyjęta w trybie art. 218 ust. 9 TFUE musi mieć jedną materialną podstawę prawną, a mianowicie podstawę, której wymaga główny lub dominujący cel lub element składowy.

4.2.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Główny cel i treść planowanego aktu odnoszą się do ochrony środowiska.

Materialną podstawą prawną proponowanej decyzji jest zatem art. 192 ust. 1 TFUE.

4.3. Wniosek

Podstawą prawną proponowanej decyzji powinien być art. 192 ust. 1 TFUE w związku z art. 218 ust. 9 TFUE.

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii Europejskiej na forum Konwencji o ochronie środowiska morskiego obszaru północno-wschodniego Atlantyku w odniesieniu do decyzji dotyczącej wyznaczenia granic i zalecenia w sprawie zarządzania chronionym obszarem morskim Prądu Północnoatlantyckiego i góry podwodnej Evlanov (chroniony obszar morski NACES)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 192 ust. 1 w związku z art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Konwencja o ochronie środowiska morskiego obszaru północno-wschodniego Atlantyku³ („konwencja”), której Unia jest umawiającą się stroną, weszła w życie w dniu 25 marca 1998 r.
- (2) Zgodnie z art. 10 ust. 3 tej konwencji Komisja ustanowiona na mocy art. 10 ust. 1 konwencji („Komisja OSPAR”) może przyjmować decyzje i zalecenia zgodnie z art. 13 konwencji.
- (3) Na swoim 24. posiedzeniu w dniu 1 października 2021 r. Komisja OSPAR ma przyjąć decyzję w sprawie wyznaczenia granic i zalecenie w sprawie zarządzania chronionym obszarem morskim Prądu Północnoatlantyckiego i góry podwodnej Evlanov („chroniony obszar morski NACES”).
- (4) Planowana decyzja Komisji OSPAR ustanawia chroniony obszar morski NACES poprzez wskazanie jego granic.
- (5) Planowane zalecenie Komisji OSPAR ma na celu ukierunkowywanie umawiających się stron w ich działaniach i przyjmowaniu środków służących osiągnięciu celów ochrony określonych w załączniku do zalecenia.
- (6) Istnieje ścisły związek między dwoma planowanymi aktami Komisji OSPAR, w związku z czym należy je uwzględnić w tym samym stanowisku Unii.
- (7) Należy ustalić stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii w Komisji OSPAR, ponieważ decyzja przez nią podjęta będzie dla Unii wiążąca.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii na 24. posiedzeniu Komisji OSPAR, polega na poparciu przyjęcia decyzji w sprawie wyznaczenia granic i zalecenia w sprawie

³ Dz.U. L 104 z 3.4.1998, s. 2.

zarządzania chronionym obszarem morskim Prądu Północnoatlantyckiego i góry podwodnej Evlanov („chroniony obszar morski NACES”).

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*